

Veel gestelde vragen (en antwoorden) Corona

BLAUW IS NIEUW

De vragen zijn ingedeeld op onderwerp. De meest recente vraag staat bovenaan per categorie.

ALGEMENE VRAGEN

Waar kan ik terecht met vragen omtrent de annulering van lange termijn orders? Heeft LTO / Glaskracht ook juristen in dienst?

<https://www.lto.nl/overmacht-en-onvoorziene-omstandigheden-in-leveringscontracten/>

<https://www.lto.nl/meldpunten-oneerlijke-handelspraktijken/>

LTO heeft geen eigen juristen in dienst. LTO Noord werkt vaak samen met GVK Adure (vestigingen in Zwolle en Drachten)

Waarom staan dierenartsen/-verzorgers niet op de lijst met cruciale beroepen? Kan mijn dierenarts/-verzorger gewoon komen?

De minister van LNV schrijft in een brief naar de Tweede Kamer dat het bij de lijst van cruciale beroepsgroepen gaat om beroepsgroepen die in de huidige omstandigheden vragen om continue bezetting. Ook als je een onmisbare functie vervult ten behoeve van een van deze cruciale beroepsgroepen of vitale processen val je binnen het bereik van de lijst. Veterinaire taken of diensten ten behoeve van de voedselketen vallen, volgens de minister, binnen het bereik van de lijst. Het is aan ondernemers, werkgevers en werknemers om hierin juiste keuzes te maken. Van veel beroepen, en dus ook van dierverzorgers, wordt zoveel als mogelijk gevraagd om zelf oplossingen te vinden om - binnen de kaders van de COVID-19 maatregelen die gelden - activiteiten toch doorgang te laten vinden. Bij knelpunten is het advies om lokaal oplossingen te zoeken.

Wat doet LTO (en mijn regionale organisatie) op dit moment allemaal?

Het crisisteam werkt hard aan verschillende maatregelen om de land- en tuinbouwsector door deze moeilijke tijden te helpen. In dit dashboard ziet u welke doelstellingen LTO al heeft behaald en aan welke doelstellingen nog wordt gewerkt.

https://www.lto.nl/wp-content/uploads/2020/03/LTO_Nederland_Corona-dashboard_12.pdf

Waar vind ik meer informatie over de regeling TOZO (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers) en TOGS (tegemoetkoming ondernemers getroffen sectoren)?

<https://www.lto.nl/inkomenssteun-zelfstandigen-uitgewerkt/>

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/veelgestelde-vragen-per-onderwerp/financiele-regelingen/tegemoetkoming-ondernemers-getroffen-sectoren-togs>

Waar kan ik meer informatie vinden over richtlijnen van voerleveranciers?

<https://www.nevedi.nl/nieuws/nieuwsoverzicht/nieuwsbericht>

Hoe komt het met de Licenties Gewasbescherming en Knaagdierbestrijding?

Agrarische ondernemers zouden door de coronacrisis in de knel kunnen komen met hun gewasbeschermings- of knaagdierbeheersingslicentie. Boeren en tuinders zouden hun bewijs van vakbekwaamheid verliezen als deze de komende tijd verloopt en er nog niet voldoende verlengingsbijekomsten waren gevolgd. Dat zou wat LTO Nederland betreft onterecht zijn, omdat alle verlengingsbijekomsten momenteel zijn opgeschort vanwege de coronacrisis. Er is hierover contact geweest met de overheid. Gelukkig is er een oplossing geboden. Het ministerie van LNV laat weten dat de werkzaamheden tot nader order uitgevoerd mogen worden: “Mocht uw bewijs van vakbekwaamheid na 16 maart 2020 verlopen en u hebt vanwege de Corona-beperkingen niet voldoende bijscholingsbijekomsten kunnen volgen, dan zal de overheid hier een coullance-regeling op toepassen. Dit betekent dat u in de genoemde situatie uw werkzaamheden conform uw Bewijs van Vakbekwaamheid tot nadere communicatie kan blijven uitoefenen.” kijk voor de actuele informatie op de site <https://www.erkenningen.nl>

Waarom staan de beroepen ‘boer en tuinder’ niet op de cruciale beroepenlijst?

De hele keten wordt hierin benoemd; boeren en tuinders zijn hier een onderdeel van.

Waar kan ik informatie vinden over het Coronavirus en de gevolgen voor de land- en tuinbouw?

Voor algemene vragen over het coronavirus: <https://www.rivm.nl>

Voor vragen over landelijk beleid: www.lto.nl/corona

Voor werkgever en arbeid gerelateerde vragen: <https://www.werkgeverslijn.nl>

Voor vragen rond veiligheid en hygiëne: www.stigas.nl

Stigas heeft ook een poster gemaakt met instructies met het oog op het coronavirus, deze is hier te vinden:

<https://www.stigas.nl/nieuws/poster-coronavirus-verschillende-talen-hoe-bescherm-je-jezelf-en-anderen/>

Waar kan ik meer informatie over de hygiënemaatregelen vinden?

<https://www.rivm.nl>

Mogen erfbetreders nog op mijn bedrijf komen?

Leveranciers en andere erfbetreders hebben van hun eigen brancheorganisaties ook richtlijnen gekregen. Belangrijk is: fysiek contact vermijden en bonnen en andere documenten via de brievenbus uit te wisselen. LTO Nederland heeft een poster gemaakt. Klik hier voor deze poster:

<https://www.lto.nl/wp-content/uploads/2020/03/Coronaposter-erfbetreders.pdf>

Regelingen ZZP'ers

Waar kan ik de aanvulling voor levensonderhoud aanvragen?

Bij de gemeente waar uw woont. Meer informatie is hier te vinden:

<https://ondernemersplein.kvk.nl/extra-bbz-ondersteuning-voor-zzpers/>

Arbeid en Regeling werktijdverkorting

Met alle vragen over arbeid en de regeling werktijdverkorting kunt u terecht bij de werkgeverslijn van de regionale LTO-organisaties: <https://werkgeverslijn.nl/corona/>

Heeft u een vraag die niet in dit overzicht wordt beantwoord?

Meld dit dan via het reactieformulier corona:

<https://www.ltonoord.nl/dossiers/corona/reactieformulier-corona>

BELASTINGEN EN HEFFINGEN

Moet ik wel gewoon aangifte loonheffingen doen?

Ja, de Belastingdienst vraagt werkgevers om hun aangifte loonheffingen op tijd te versturen. Juist nu, tijdens de coronacrisis. Het UWV heeft de gegevens uit de aangiftes loonheffingen namelijk nodig voor de Noodfonds Overbrugging Werkgelegenheid (NOW)-regeling. Dit noodfonds is bedoeld om werkgevers met omzetverlies te compenseren, zodat zij hun werknemers kunnen doorbetalen.

De Belastingdienst doet een beroep op werkgevers om de aangifte loonheffing te doen, echter; werkgevers hoeven deze heffing nog niet te betalen als zij uitstel van betalingen aanvragen. Werkgevers kunnen als zij in betalingsproblemen zijn gekomen door het Coronavirus bijzonder uitstel van betalingen aanvragen.

Meer informatie:

<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/berichten/nieuws/verzoek-aan-werkgevers-doe-op-tijd-uw-aangifte-loonheffingen>

Uitstel belastingen

Wat is stand van zaken met betrekking tot het uitstel van de heffing energiebelasting?

Veel ondernemingen hebben nu moeite met hun liquiditeit, daarom wil het kabinet de heffing van de energiebelasting voor ondernemingen in de 2e, 3e en 4e belastingschijf tijdelijk uitstellen. Datzelfde geldt voor de heffing van Opslag Duurzame Energie (ODE). Uit de opbrengst van die opslag op energieverbruik wordt de pot voor de duurzame energiesubsidie SDE+ deels gevuld. Die verdeling was altijd fifty-fifty tussen ondernemingen en burgers, maar dat is inmiddels veranderd naar twee derde voor ondernemers. Zij betalen daar nu dus meer aan mee. Door de coronacrisis hebben ondernemers juist nu een financiële buffer nodig. Vandaar dat het kabinet onderzoekt hoe de energieheffingen kunnen worden uitgesteld. Daarbij is het met name van belang dat het uitstel van betaling voor de belastingplichtige energieleveranciers daadwerkelijk ook leidt tot meer liquiditeit voor de afnemers van elektriciteit en aardgas. Het plan dat onderdeel uitmaakt van het Noodpakket Banen en economie moet nog verder worden uitgewerkt. Het kabinet gaat hierover in gesprek met de energieleveranciers.

FINANCIEN

Financiële noodmaatregelen/-regelingen

Waar kan ik meer informatie vinden over de Borgstellingsregeling Landbouw?

Voor de land- en tuinbouwbedrijven komt er een tijdelijke borgstelling voor werkkapitaal onder de regeling Borgstelling MKB-Landbouwkredieten (BL). Het kabinet geeft aan dat de verruiming snel wordt opengesteld. LTO Nederland heeft hiervoor gepleit omdat het een belangrijk vangnet is om liquiditeitsproblemen te voorkomen. Agrarische ondernemers kunnen bij de bank een Borgstellingskrediet aanvragen. De overheid staat dan borg voor de lening. Die verruiming kan

essentieel zijn voor agrarische ondernemers die inkomsten of productie mislopen door het coronavirus.

<https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/borgstellingskrediet-voor-de-landbouw-bl/verruimd-verband-met-corona>

Waar kan ik een aanvraag voor de regeling Borgstelling MKB (landbouwkrediet) indienen?

Bij uw eigen bank.

Kan LTO Noord/ZLTO/LLTB de aanvraag voor de regeling Borgstelling Landbouw voor mij doen?

Nee, Wij kunnen geen aanvragen voor u indienen, het invullen van een liquiditeitsprognose (zie link) kan uw aanvraag wel ondersteunen. <https://www.lto.nl/bereid-aanvraag-noodkrediet-bij-banken-goed-voor-met-liquiditeitsprognose/>

Voor welke belastingmaatregelen/heffingen kan ik uitstel van de betaling aanvragen?

Inkomstenbelasting, BTW, de loonbelasting, uitstel heffing energiebelasting, heffing Waterschap.

Ik heb gehoord / gelezen dat de banken een uitstel voor de aflossing aanbieden, klopt dat?

Ja, dat klopt. Hier is meer informatie te vinden:

<https://www.lto.nl/half-jaar-uitstel-van-aflossingen-op-leningen-van-banken/>

Waar kan ik uitstel van aflossing aanvragen?

Bij uw eigen bank.

Kan LTO Noord (ZLTO/LLTB) de aanvraag voor uitstel van aflossing voor mij doen?

Nee, wij kunnen geen aanvraag voor u indienen. Op de site van LTO Nederland staat een liquiditeitsprognose mocht de bank hierom vragen.

Is er een loket waar ik terecht kan met mijn vragen op financieel gebied?

<https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/compensatieregeling-getroffen-sectoren/veelgestelde-vragen>

PSYCHO-SOCIAAL

Ik ben bang voor het virus en de gevolgen. Waar kan ik met mijn vragen terecht?

LTO Noord, ZLTO en LLTB bieden ledeuzorg: voor de menselijke kant van het agrarisch ondernemerschap. Naast de bedrijfseconomische kant, kan deze crisis de agrarisch ondernemers en hun gezinnen ook op een andere, menselijke kant treffen. Komt u of één van uw gezinsleden door Corona op persoonlijk vlak in de knel? Schroom niet om hulp te vragen. De Informatiecentra van LTO Noord, ZLTO en LLTB bieden graag een luisterend oor aan leden die een gesprek willen om hun hart te luchten of zorgen te delen. Voor de psychosociale kant van het ondernemerschap bieden LTO Noord, ZLTO en LLTB vanuit ledeuzorg laagdrempelig een luisterend oor, professioneel advies en verwijst desgewenst door naar specialisten. LTO Noord, ZLTO en LLTB werken hierbij samen met diverse onafhankelijke coaches, Agrozorgwijzer, Zorg om Boer en tuinder en met de professionals van het Vertrouwensloket Welzijn Landbouwhuisdieren.

Leden kunnen altijd bij <naam organisatie> terecht. Onze Informatielijn: <nummer organisatie>. Wilt u graag teruggebeld worden? Vul dan het webformulier in.

SECTOREN

NERTSENHOUDERIJ (nav gevonden besmettingen Covid 19 bij nertsen)

Op hoeveel bedrijven is het virus aangetroffen?

Het virus is aangetroffen op twee nertsenbedrijven: één bedrijf in Milheeze (Noord-Brabant) en één in Beek en Donk (Noord Brabant).

Waarom zijn de dieren getest?

Op beide bedrijven hadden nertsen maagdarmklachten en ademhalingsproblemen. Ook was er een verhoogde mortaliteit. Deze verschijnselen waren aanleiding voor de betreffende dierenartsen om onderzoek te laten verrichten door de Gezondheidsdienst voor Dieren. Aangezien de dieren negatief testten voor de meest voor de hand liggende bacteriële ziekten heeft de GD ook getest op aanwezigheid van SARS-CoV2. Dit vanwege de vermeende gevoeligheid van nertsen voor infectie en omdat op beide bedrijven personen werkten die ook COVID-19 verschijnselen hadden.

Hoe is vastgesteld dat de nertsen besmet zijn?

De Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) heeft monsters genomen van dode nertsen en deze met een PCR test onderzocht. Daaruit bleek een besmetting met COVID-19. Deze is inmiddels ook bevestigd door Wageningen Bioveterinary Research (WBVR).

Hoe zijn de nertsen met corona besmet geraakt?

Dat wordt momenteel nader onderzocht. Vooralsnog wordt er uitgegaan van een besmetting van mens op dier. Op beide bedrijven werkten personen die COVID-19 verschijnselen hadden.

Hoeveel nertsen hebben de betreffende houders en hoeveel zijn er besmet?

Op het bedrijf in Milheeze zijn ongeveer 13.000 volwassen dieren aanwezig en op het bedrijf in Beek en Donk 7500 volwassen dieren. Op beide bedrijven vertonen meerdere dieren ziekteverschijnselen. In Milheeze zijn drie dieren positief getest op SARS-CoV2. In Beek en Donk zijn vijf dieren getest

Hoe komt het dat niet alle nertsen met corona besmet zijn geraakt?

De nertsen zitten in gescheiden hokken. Daarom is er weinig tot geen contact tussen de dieren.

Wat zijn de gevolgen voor deze bedrijven? Komt er een ophokplicht, ruiming en/of onderzoek?

Op de bedrijven geldt geen ophokplicht zoals bij pluimvee. De nertsen worden al binnen gehuisvest. Wel mogen ze niet meer verplaatst worden en ook de mest van deze bedrijven mag niet meer worden afgevoerd. Ook wordt er onderzoek gedaan naar de bron van de besmetting en de overdracht van het virus. Het is belangrijk om te weten hoe de ziekte zich op het bedrijf ontwikkelt aangezien dit kennis oplevert over COVID-2 in dieren en de overdracht van mens op dier en dier op dier. Tot slot zijn voor de nertsenbedrijven waar besmetting met SARS-CoV2 is vastgesteld aanvullende beschermingsadviezen opgesteld.

Wat wordt er precies onderzocht?

Op de bedrijven worden monsters verzameld van zieke dieren voor virusonderzoek. Ook worden monsters van gezonde dieren verzameld voor antistoffen zodat duidelijk wordt of dieren zonder verschijnselen ook geïnfecteerd kunnen zijn. Ondanks dat niet wordt verwacht dat het virus zich over grotere afstanden zal verspreiden, worden uit voorzorg ook lucht- en stofmonsters genomen in de omgeving van het bedrijf. Dit om na te gaan of hier virus in aangetoond kan worden. Daarnaast zal er

onderzoek op mest gedaan worden. Ook zullen eventuele katten op het bedrijf in het onderzoek meegenomen worden, aangezien katachtigen ook gevoelig zijn voor SARS-CoV-2.

Wat is het doel van het onderzoek?

Met het onderzoek wordt kennis verzameld over hoe het virus zich bij dieren gedraagt. Deze kennis kan ook van belang zijn om meer te weten te komen over de verspreiding van het virus tussen mensen.

Wat gaan de overheidsinstanties doen?

Minister Schouten heeft de volgende maatregelen aangekondigd:

☒ Nertsenhouders zijn vanaf 26 april 2020 verplicht om verschijnselen van COVID-19 (ademhalingsproblemen en verhoging van mortaliteit) te melden bij het landelijk meldpunt dierziekten (telefoonnummer 0455463188). Omdat andere dieren in de veehouderij niet gevoelig lijken voor SARS-CoV-2, wordt nu alleen voor nertsen een meldplicht ingesteld.

☒ Daarnaast zijn voor de nertsenbedrijven waar de besmetting met COVID-19 is vastgesteld aanvullende beschermingsadviezen opgesteld. Ook de mest van deze bedrijven mag niet worden afgevoerd.

☒ Op de getroffen nertsenbedrijven wordt onderzoek gedaan naar hoe de ziekte zich op het bedrijf ontwikkelt. Dit levert kennis op over de verspreiding van het virus onder dieren en kan daarmee ook inzicht geven in de verspreiding onder mensen.

☒ In de omgeving van het de bedrijven worden uit voorzorg lucht- en stofmonsters genomen. De resultaten van dit onderzoek worden over twee weken verwacht. Tot die tijd wordt geadviseerd om in een straal van circa 400 meter rond de besmette nertsenbedrijven niet te fietsen of te wandelen.

Op basis waarvan gaat u nu onderzoek doen en niet ruimen?

Er is geen aanleiding om de bedrijven te ruimen, omdat er geen aanwijzingen zijn dat de besmettingen op deze bedrijven een rol spelen bij de verspreiding van het virus. Omdat er nog weinig kennis is over besmettingen bij dieren, geven we nu prioriteit aan onderzoek. De kennis die we opdoen uit dit onderzoek is van belang om inzicht te krijgen in hoe het virus zich verspreidt van mens op dier of dier op dier.

Hoe weten we zeker dat er straks niet alsnog geruimd gaat worden?

Er is geen aanleiding om de bedrijven te ruimen, omdat er geen aanwijzingen zijn dat de besmettingen op de bedrijven een rol spelen bij de verspreiding van het virus. Mochten we naar aanleiding van het onderzoek tot andere conclusies komen, dan kunnen we aanvullende maatregelen nemen. Het ruimen van bedrijven wordt alleen gedaan als er geen alternatieven zijn.

Worden de nertsenhouders gecompenseerd?

Als er door het onderzoek kosten worden gemaakt door de eigenaar, worden deze vergoed.

De minister schreef in haar kamerbrief: Daarnaast beraad ik mij op een vergelijkbaar onderzoek bij nertsen, gezien de mogelijke gevoeligheid van deze dieren voor infectie. Gaat dat onderzoek er nu komen met deze bedrijven?

Die toezegging wordt ingevuld met het aangekondigde onderzoek op de besmette bedrijven en de meldplicht.

Nertsbedrijven moeten sowieso in 2024 stoppen, waarom worden deze bedrijven nu niet geruimd?

De besmetting van nertsen met het coronavirus en het verbod op de pelsdierhouderij staan los van elkaar. Het overgangsrecht tot 1 januari 2024 blijft voor alle pelsdierhouders van kracht.

Omgeving van het bedrijf

Hoe weet u dat er geen risico's voor de volksgezondheid zijn? U gaat juist onderzoeken wat de effecten van besmette dieren op mensen zijn en bovendien neemt u voorzorgsmaatregelen in het gebied.

Er is geen reden om aan te nemen dat het virus zich bij dieren op andere wijze verspreidt dan het tussen mensen doet, namelijk via druppels in de lucht. Alle nertsen worden binnen gehuisvest. Er is daarom geen reden om aan te nemen dat het virus zich over grotere afstanden zal verspreiden. Uit voorzorg nemen we lucht- en stofmonsters in de omgeving van het gebied. De resultaten van dit onderzoek verwacht ik over twee weken. Tot die tijd adviseren we om in een straal van circa 400 meter rond het besmette nertsbedrijf niet te fietsen of te wandelen.

Nertsen en corona

Hoe schadelijk is het virus voor de nertsen? Sterven alle dieren die ermee besmet raken?

De nertsen die positief getest zijn op het virus hadden last van maag- en darmklachten en ademhalingsproblemen. Ook was het sterftecijfer op het getroffen bedrijf hoger dan gebruikelijk. Of de verschijnselen alleen werden veroorzaakt door een infectie met het COVID-19 virus is niet zeker.

Kunnen de nertsen ook antistoffen opbouwen?

Er is nog geen onderzoek gedaan naar de opbouw van antistoffen bij nertsen. Maar het ligt voor de hand dat ook nertsen antistoffen aanmaken.

Kunnen nertsen het virus aan elkaar overdragen? (via de lucht)

Nederlandse onderzoekers hebben aangetoond dat fretten elkaar via de lucht kunnen besmetten. Aangezien nertsen nauw verwant zijn aan fretten, is het mogelijk dat ook zij het virus aan elkaar kunnen overdragen. Daar is echter nog geen onderzoek naar gedaan.

Kunnen nertsen het virus overdragen op mensen?

De kans dat dieren besmet raken met het virus en een rol spelen in de verspreiding van het virus, wordt zeer klein geacht. Het grootste risico zit in de overdracht door contact tussen mensen onderling.

Zijn nertsen gevoeliger voor dit virus dan andere dieren?

Er is nog weinig onderzoek gedaan naar de gevoeligheid van dieren voor besmetting met het coronavirus. Uit onderzoeken in China, Duitsland en Nederland blijkt dat fretten vatbaar zijn voor het virus. Aangezien nertsen nauw verwant zijn aan fretten, is het mogelijk dat ook zij het virus aan elkaar kunnen overdragen. Andere dieren, zoals varkens en kippen, konden niet worden besmet. In Nederland wordt verder onderzocht in hoeverre het coronavirus voorkomt bij varkens, katten en nertsen.

Gevolgen nertsenhoudery

Hoe groot is de nertsenhoudery in Nederland? Wat is de toegevoegde waarde van deze sector?

In Nederland zijn ongeveer 140 pelsdierbedrijven, waarin 1600 werknemers actief zijn. Samen houden zij ruim 800.000 nertsen (moederdieren). De pelzen worden voor het grootste deel geëxporteerd, met een totale omzet van circa €90 miljoen per jaar. In 2013 is er in Nederland een verbod op de pelsdierhouderij gekomen. Dit betekent dat er geen nieuwe pelsdierhouderijen mogen bijkomen. Bestaande nertsenhouders mogen onder voorwaarden tot 1 januari 2024 blijven bestaan. Maar ze mogen niet meer uitbreiden.

Wordt de afbouw van nertsenhouders in Nederland nu versneld?

De besmetting van nertsen met het coronavirus en het verbod op de pelsdierhouderij staan los van elkaar. Het overgangsrecht tot 1 januari 2024 blijft voor alle pelsdierhouders van kracht.

Zijn er andere nertsbedrijven met soortgelijke signalen?

Naast de gevonden besmettingen bij nertsen in Meelheze en Beek en Donk, zijn er op dit moment geen gevallen bekend waarbij het coronavirus is geconstateerd bij landbouwhuisdieren.

Verwacht u nog meer besmettingen op nertsbedrijven?

Nu blijkt dat nertsen vatbaar zijn voor het virus, is er een kans dat het virus op meer bedrijven wordt aangetroffen. Nertsenhouders zijn verplicht dit te melden bij de NVWA.

Zijn er extra maatregelen nodig voor nertsenhouders?

Nertsenhouders zijn verplicht om symptomen van virus melden (ademhalingsproblemen en verhoging van de mortaliteit) te bij het landelijk meldpunt dierziekten (telefoonnummer 0455463188). Alleen op nertsbedrijven waar COVID-19 officieel is vastgesteld bij nertsen worden extra beschermingsmaatregelen geadviseerd. Op bedrijven waar het virus niet is vastgesteld gelden de algemene hygiënemaatregelen.

Gevolgen veehouderij

Zijn er in Nederland of het buitenland gevallen bekend van landbouwdieren met het coronavirus?

Nee, naast de gevonden besmetting bij nertsen, zijn er op dit moment nog geen gevallen bekend waarbij het coronavirus is geconstateerd bij landbouwhuisdieren. Uit onderzoeken in China en Duitsland blijkt dat varkens en kippen niet besmet konden worden met het coronavirus.

Wat zijn de gevolgen van deze besmetting voor andere veehouders? (varkens, koeien, kippen etc.)

Er zijn geen aanwijzingen dat landbouwhuisdieren, zoals koeien, varkens, kippen, schapen en geiten, geïnfecteerd kunnen raken met het coronavirus. Onderzoek heeft aangetoond dat fretten, nauw verwant aan nertsen, vatbaar zijn voor het virus. In deze onderzoeken konden varkens, kippen en eenden niet worden besmet.

Gaan er nu meer (landbouw)dieren getest worden?

Het ministerie laat onderzoeken in hoeverre het coronavirus voorkomt bij varkens, katten en nertsen. In het kader van dat onderzoek zullen dieren worden getest.

Wat zijn de gevolgen wanneer er in Nederland een geval bekend wordt van corona bij een landbouwhuisdier?

In het geval dat er een landbouwdier met COVID-19 besmet raakt, zullen LNV en VWS gezamenlijk besluiten over de te nemen maatregelen. De samenwerking tussen LNV en VWS verloopt volgens het 'beleidsboek crisisbesluitvorming zoönose'.

Kunnen koeien en andere dieren nog gewoon in de wei staan?

Er is op dit moment geen enkele aanleiding om dieren binnen te houden. Koeien en andere landbouwhuisdieren kunnen dus gewoon, als dat past binnen de normale bedrijfsvoering, naar buiten.

Verdenking van corona op veehouderij

Waarom is COVID-19 niet aangifteplichtig voor alle veehouders?

Dierziektes zijn niet aangifteplichtig, tot daar een reden voor is. Naar aanleiding van de besmetting op de nertsenboerderij heeft Minister Schouten aangekondigd dat nertsenhouders vanaf 26 april 2020 verplicht zijn om verschijnselen van COVID-19 (ademhalingsproblemen en verhoging van mortaliteit) te melden bij het landelijk meldpunt dierziektes (telefoonnummer 0455463188). Omdat andere dieren in de veehouderij niet gevoelig lijken voor SARS-CoV-2, wordt nu alleen voor nertsen een meldplicht ingesteld.

Wat moet ik als veehouder doen wanneer ik COVID-19 heb?

Hoewel er geen bewijs is dat landbouwhuisdieren geïnfecteerd kunnen worden, geldt voor voedselproducerende dieren het voorzorgsprincipe totdat meer bekend is over de risico's. Voor veehouders met COVID-19 is het advies om contact met hun dieren te vermijden, niet in de stal te komen en anderen voor de dieren te laten zorgen.

Wat moet ik als veehouder doen wanneer ik één van mijn landbouwhuisdieren verdenk met het coronavirus besmet te zijn?

Neem telefonisch contact op met uw dierenarts.

Kan ik iets doen om besmetting en overdracht van het virus op mijn veehouderij te voorkomen?

Zorg voor het naleven van de algemene hygiëneregels, die ook van toepassing zijn voor het voorkomen van de introductie van dierziektes. Pas de hygiënemaatregelen toe bij het betreden van de dierverblijven, laat geen onnodig bezoek toe op het bedrijf, en vraag iemand anders de dieren te verzorgen als u COVID-19 patiënt bent. Voor het nertsenbedrijf waar de besmetting met COVID-19 is vastgesteld zijn aanvullende beschermingsadviezen opgesteld.

Gevolgen huisdieren

Moeten mensen met huisdieren zich nu zorgen maken?

Het advies voor de omgang met huisdieren blijft ongewijzigd. Patiënten met (klachten passend bij) COVID-19 vermijden uit voorzorg contact met hun dieren. Zieke dieren van patiënten met (klachten passend bij) COVID-19 blijven zo veel mogelijk binnen. Mensen die vermoeden dat hun dier COVID-19 heeft, adviseren we telefonisch contact op te nemen met hun dierenarts. De NVWA besluit samen met de dierenarts of aanvullend onderzoek nodig is.

Ik houd fretten als huisdier, loop ik nu extra risico om besmet te worden?

Uit onderzoek blijkt dat fretten vatbaar zijn voor het virus. Maar er zijn geen aanwijzingen dat fretten het virus overdragen op mensen. De kans dat (huis)dieren besmet raken met het virus en een rol spelen in de verspreiding van het virus, wordt zeer klein geacht. Het grootste risico zit in de overdracht door contact tussen mensen onderling.

Komt er een meldplicht voor katten en huisdieren die besmet zijn?

Er geldt op dit moment alleen een meldplicht voor nertsenhouders.

KALVERSECTOR

Overzicht (LTO Noord) is hier te vinden:

<https://www.ltonoord.nl/dossiers/corona/nieuws/2020/04/14/hulpvragen-kalverhouders?overview=aHR0cHM6Ly9jbXMtbHRvbm9vcuQubHRvYXBwcy5ubC8%3d>

Wie zet zich in voor een oplossing voor 'het niet afnemen van kalveren' ?

De COV is hier mee bezig. De COV heeft minister Schouten om een financiële tegemoetkoming voor getroffen kalverhouders gevraagd. Ook is in een brandbrief aan de Europese Commissie marktsteun gevraagd.

VLEESVEE

Waarom worden er geen exportkeuringen meer verricht voor fok- en gebruiksvee?

Vakgroep Vleesvee is bekend met het probleem en is er mee bezig. Vanwege de beperkte capaciteit en (inter)nationale maatregelen in verband met het coronavirus (COVID-19) heeft de NVWA besloten om beschikbare capaciteit voor keuringen te concentreren op keuringswerkzaamheden in slachthuizen en certificering van exporten die van belang zijn voor de voedselvoorziening. De vakgroep heeft het belang van export van levende dieren onder de aandacht gebracht van LNV en NVWA.

<https://www.nvwa.nl/nieuws-en-media/actuele-onderwerpen/corona/b/tijdelijke-opschorting-exportcertificering-in-verband-met-het-coronavirus>

BOMEN EN VASTE PLANTEN

Doorgeven geleden omzetverlies over de maand maart?

De vakgroep Bomen en Vaste planten wil graag van zoveel mogelijk leden het omzetverlies over de maand maart weten. Zie:

<https://www.ltonoord.nl/dossiers/corona/nieuws/2020/04/07/schade-inventarisatieformulier?overview=aHR0cHM6Ly93d3cubHRvbm9vcuQubmww>

Kijk voor actuele informatie en vragen over Bomen en Vaste planten op de website van LTO Bomen en Vaste planten: <https://www.ltbomenenvasteplanten.nl/nieuws/actuele-ontwikkelingen-als-gevolg-van-maatregelen-tegen-het-coronavirus-belangenbehartiging>

Is transport van planten nog toegestaan? Bijv. aardbeienplantjes of plantgoed voor de fruitteelt?

Ja, transport van planten is toegestaan vanwege het belang van de voedsel continuïteit.

Mesttransport en Loonwerk

Voor alle vragen over mesttransporten en loonwerk: <https://www.cumela.nl/corona>

Voor vragen over de varkenshouderij: www.pov.nl

Voor vragen over de glastuinbouw: <https://www.glastuinbouwnederland.nl/coronavirus/>

Varkenshouderij

Voor alle vragen die u als varkenshouder heeft, kunt u terecht bij de POV: www.pov.nl

Glastuinbouw/Sierteelt

Voor alle vragen die u als tuinder heeft kunt u terecht op:

<https://www.glastuinbouwnederland.nl/coronavirus/>

Ik lijd schade en heb inmiddels een schadeformulier toe gemaaild gekregen, dit heb ik ingevuld en moet ik naar mijn brancheorganisatie mailen, is dat LTO?

Nee, dat is Glastuinbouw Nederland. Neem contact op met Jos van Kester voor informatie (telefoonnummer 06 462 167 29)

MULTIFUNCTIONELE LANDBOUW ALGEMEEN

Klopt het dat de TOGS-regeling nu ook geldt voor de Multifunctionele landbouw?

Ja, dat klopt. De regeling Tegemoetkoming schade COVID-19 (TOGS) staat sinds 15 april ook open voor agrarische bedrijven die bijvoorbeeld met hun camping of verhuur van vakantiehuisjes omzetverlies lijden. Multifunctionele landbouwers konden in eerste instantie geen aanspraak maken op de eenmalige tegemoetkoming van € 4.000. LTO Nederland heeft zich er voor ingezet dat de lijst van SBI-codes die toegang geeft tot de regeling werd uitgebreid.

Om in aanmerking te komen voor deze TOGS-regeling moeten ondernemers voldoen aan een aantal voorwaarden. Er zijn algemene voorwaarden die voor alle ondernemingen gelden en er zijn aanvullende voorwaarden voor bepaalde ondernemingen.

Voor agrarische ondernemingen geldt dat als de hoofdactiviteit valt onder hoofdcodes 01 Landbouw, jacht en dienstverlening voor de landbouw en de jacht, TOGS alleen mag worden aangevraagd als er een nevenactiviteit is met SBI-code 55.20.1, 55.20.2, 55.30 of 93.29.9. Het omzetverlies moet betrekking hebben op een van deze nevenactiviteiten. Op de website van RVO.nl is alle informatie over de voorwaarden en aanvraagprocedure te vinden. (Bron LTO Nederland)

Welke multifunctionele bedrijven komen in aanmerking voor de TOGS-regeling?

De regeling Tegemoetkoming schade COVID-19 (TOGS) staat sinds 15 april (15.15u) ook open voor agrarische bedrijven die bijvoorbeeld met hun camping of verhuur van vakantiehuisjes omzetverlies lijden. Voor agrarische ondernemingen geldt dat als de hoofdactiviteit valt onder hoofdcodes 01 Landbouw, jacht en dienstverlening voor de landbouw en de jacht, TOGS alleen mag worden aangevraagd als er een nevenactiviteit is met SBI-code 55.20.1, 55.20.2, 55.30 of 93.29.9. Het omzetverlies moet betrekking hebben op een van deze nevenactiviteiten.

55.20.1	Verhuur van vakantiehuisjes en appartementen
55.20.2	Jeugdherbergen , vakantiecampen, groepsaccommodaties
55.30	Kampeertreinen
93.29.9	Overige recreatie (rest)(geen jachthavens)

Om in aanmerking te komen voor de Tegemoetkoming schade COVID-19 (TOGS) moeten ondernemers voldoen aan een aantal voorwaarden. Er zijn algemene voorwaarden die voor alle ondernemingen gelden en er zijn aanvullende voorwaarden voor bepaalde ondernemingen.

Op de website van RVO.nl is alle informatie over de voorwaarden en aanvraagprocedure te vinden.

Wat kunnen multifunctionele landbouw ondernemers doen als de sbi-code wel in de lijst voorkomt, maar niet als hoofd-sbi van het bedrijf ingeschreven staat bij de Kvk?

Een mogelijkheid die er voor ondernemers overblijft, is om gebruik te maken van het formulier: 'melding niet aansluitende sbi code' : <https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/tegemoetkoming-schade-covid-19/melding-niet-aansluitende-sbi-code-wssl>

Daarin kunnen drie mogelijke wijzigingen aangemerkt worden:

- De geregistreerde SBI-code dekt niet (volledig) de lading van mijn hoofdactiviteit.
- De geregistreerde SBI-code is niet meer mijn hoofdactiviteit.
- Een van de geregistreerde nevenactiviteiten is inmiddels hoofdactiviteit geworden.

Ondernemers die door de coronamaatregelen in de knel zijn gekomen of dreigen te gaan komen, kunnen proberen om via deze weg alsnog aanspraak te maken op de regeling.

Kan LTO zich inzetten om de landbouwbedrijven met multifunctionele landbouw ook toegang te geven tot de regeling €4.000,-? In deze zelfstandige tak (waarvoor ook behoorlijke investeringen zijn gedaan), vallen nu enorme klappen door alle annuleringen.

Afgelopen dinsdag (7 april) maakte het kabinet aanvullende maatregelen bekend om ondernemers te ondersteunen die direct geraakt worden door de coronacrisis. Het kabinet heeft daarbij verschillende knelpunten opgepakt die door LTO zijn aangegeven.

Eerder konden agrarische ondernemers in de Multifunctionele landbouwtak van boerderijverkoop of plattelandstoerisme door verschillende eisen geen gebruik maken van de financiële tegemoetkoming van een eenmalige vergoeding van €4000,- om de doorlopende vaste lasten op te vangen. Het aanvragen van deze tegemoetkoming staat open voor die bedrijven die als gevolg van de coronamaatregelen de consument zien wegblijven. In de agrarische sector raakt dit ook veel boeren en tuinders die actief zijn in de Multifunctionele landbouw.

Het loket voor deze eenmalige gift was enkel open voor een specifieke lijst van bedrijfstakken die geregistreerd staan in het Handelsregister. Hier knelde het voor de multifunctionele landbouw. Deze ondernemers staan vaak ingeschreven als agrarisch bedrijf, maar halen een belangrijk deel van hun inkomen uit bijvoorbeeld de boerderijwinkel of camping.

Deze ondernemers kunnen zich nu ook melden bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (rvo.nl) waarbij per geval bekeken wordt of ze aanspraak kunnen maken. De hoofdactiviteit van het inkomen is leidend bij het toekennen van de financiële gift. Ook hadden deze bedrijven last van de eis dat het bedrijf op een ander adres moest zijn ingeschreven dan de eigen woning. Dat is door het aanleveren van een aanvullende verklaring nu verholpen (stavaza 9 april 2020)

MULTIFUNCTIONELE LANDBOUW BOERDERIJWINKELS

Mag mijn boerderijwinkel open blijven?

Ja, met aangepaste regels mag de boerderijwinkel open blijven. LTO Nederland heeft een poster voor klanten ontwikkeld, om hen te wijzen op regels die gelden. Deze poster is hier te vinden: <https://www.lto.nl/wp-content/uploads/2020/03/coronaposter-boerderijwinkel.pdf>

Regels voor klanten:

- Houd minimaal 1,5 meter afstand van elkaar
- Verblijf niet langer in de winkel dan noodzakelijk
- Neem geen extra bezoekers mee
- Voorkeur aan contactloze betaling
- Bij verkoudheidsklachten: blijf thuis
- Neem voorgeschreven hygiënemaatregelen in acht:
 - o Was uw handen regelmatig met water en zeep
 - o Hoest en nies in de binnenkant van uw elleboog
 - o Gebruik papieren zakdoekjes
 - o Schud geen handen

Verder kun je in de winkel extra maatregelen nemen door de verschillende contactpunten, zoals deurklinken, regelmatig gedurende de dag te reinigen.

Moeten er aanvullende beschermingsmaatregelen genomen worden (zoals in supermarkten)?

Ja, je bent er als ondernemer verantwoordelijk voor dat je klanten regels naleven of kunnen naleven. De Rijksoverheid heeft richtlijnen voor verantwoord winkelen opgesteld. Deze zijn hier te vinden: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/03/25/nieuwe-regels-voor-verantwoord-winkelen>

Aanvullend heeft het CBL voor kleine supermarkten zonder winkelwagens gesteld dat het gebruik van een mandje verplicht. Beperk het aantal mandjes zodat er niet meer klanten binnen kunnen dan één klant per 10m² winkelvloer. Indien er bij een winkel op een bepaald moment geen mandje (of winkelwagen indien aanwezig) beschikbaar is, mogen er op dat moment geen nieuwe klanten naar binnen. Klanten dienen buiten te wachten tot er een mandje beschikbaar is <https://www.cbl.nl/winkelwagen-verplicht-maximaal-aantal-klanten-tegelijk-in-supermarkt/>

MULTIFUNCTIONELE LANDBOUW BOERDERIJEDUCATIE

Mag ik groepen ontvangen voor boerderijlessen?

Nee. De overheid heeft maatregelen genomen tegen het verder verspreiden van het corona-virus. Groepsvorming is verboden, wat het geval is als drie of meer mensen niet de 1,5 meter afstand in acht nemen en die geen huishouden vormen. Deze maatregel geldt tenminste tot 1 juni 2020.

Gaat de Nationale Buitenlesdag door?

Nee. De Nationale Buitenlesdag (gepland op 7 april) gaat niet door. De organisatie van IVN en Jantje Beton kondigt aan een nieuw moment in het najaar te plannen. Meer informatie op: <https://buitenlesdag.nl/>.

MULTIFUNCTIONELE LANDBOUW RECREATIE EN TOERISME

Mag ik nog gasten ontvangen op mijn bedrijf?

Vanaf 31 maart zijn de maatregelen aangescherpt.

- Tot en met in elk geval **28 april** zijn eet- en drinkgelegenheden en sportclubs verplicht gesloten.
- Gemeenschappelijke was-, toilet- en douchevoorzieningen van campings en vakantieparken zijn gesloten.
- mogen er geen bijeenkomsten en samenkomsten plaatsvinden
- alle bijeenkomsten en samenkomsten die vergunningsplichtig zijn, zijn verboden tot 1 juni.

Voor alle accommodaties geldt dat men maatregelen moet treffen om mensen 1,5 meter afstand te laten houden. Veiligheidsregio's/Gemeenten mogen vakantieparken en dergelijke sluiten. De verordeningen zijn een uitwerking van landelijk beleid, maar kunnen per regio verschillen. Raadpleeg de veiligheidsregio voor de exacte regels.

Stand van zaken veiligheidsregio's waar noodverordeningen van kracht zijn (03-04-2020 14:00u):

Situatie Noord-Brabant: Recreatieve overnachtingen zijn verboden tot 10 mei 2020. Het verblijf in hotels en op vaste standplaatsen met eigen sanitaire voorzieningen wel toegestaan. Het verblijf van seizoenarbeiders en zakelijke overnachtingen mag wel.

Situatie Zeeland: Recreatieve overnachtingen zijn verboden tot 10 mei 2020. Het verblijf van seizoenarbeiders en zakelijke overnachtingen mag wel.

Situatie Zuid-Holland (noord-midden-zuid): Recreatieve overnachtingen zijn verboden tot 10 mei 2020. Het verblijf in hotels en op vaste standplaatsen met eigen sanitaire voorzieningen wel toegestaan. Het verblijf van seizoenarbeiders en zakelijke overnachtingen mag wel.

Situatie Twente: Recreatief en toeristisch verblijf is niet toegestaan. Mensen die niet-recreatief in een vakantiehuisje verblijven, bijvoorbeeld vanwege een verhuizing, verbouwing, echtscheiding of permanente bewoning, mogen blijven. Let op: de plaatselijke regels over permanente bewoning van vakantieverblijven in het kader van het bestemmingsplan, blijven gewoon geldig.

Op dit moment is er buiten het voorgaande geen verbod op het ontvangen van bezoekers, mits het mogelijk is om de gestelde hygiëne-maatregelen in acht te nemen. Als het niet in een regionale noodverordening is vastgesteld, hoeven verblijfsaccommodaties niet dicht (eet- en drinkvoorzieningen hiervan wel). Echter met de verplichting gemeenschappelijke was-, toilet- en douchevoorzieningen te sluiten, is het niet mogelijk bepaalde verblijfsaccommodaties zoals kampeergelegenheden te bieden. Alleen camperplaatsen en locaties met privé-voorzieningen kunnen mogelijk nog door gaan. Aangezien voor de thuissituatie het advies is om het bezoek te beperken tot 3 personen, zijn de mogelijkheden sowieso beperkt.

Verder is 'room'service, klanten laten afhalen en eten bezorgen is toegestaan. Daarbij moet voorkomen worden dat mensen dicht op elkaar staan en eten mag niet ter plekke worden opgegeten. Groepsvorming is tenslotte verboden, wat het geval is als drie of meer mensen niet de 1,5 meter afstand in acht nemen en die geen huishouden vormen.

Welke extra hygiënemaatregelen kan ik toe passen?

Dit verschilt uiteraard per situatie. Denk aan: geen handen schudden, niet persoonlijk ontvangen/begeleiden van gasten, maar geef informatie papier, telefonisch contact of via e-mail, WhatsApp en dergelijke, gebruik ontsmettende schoonmaakmiddelen, het extra vaak en goed schoonmaken van handcontactpunten (kranen, lichtknoppen, deurklinken enzovoorts), **zorg voor prullenbakken met voetbediening**, gebruik alleen papieren handdoeken, stel papieren zakdoekjes en handgel met alcohol ter beschikking aan bezoekers en eventuele medewerkers, contactloos betalen,

mensen met klachten zoals hoesten, niezen en koorts verzoeken niet te komen. En hang gedragsregels voor personeel en gasten zichtbaar op.

Wanneer moet ik dicht/gesloten blijven? (03-04-2020)

Met uitzondering van de geldende dwingende voorschriften van RIVM en de betreffende veiligheidsregio (check voor de actuele informatie altijd www.rivm.nl en de site van de veiligheidsregio waarin je bedrijf is gevestigd) is het een eigen afweging om je recreatieve bedrijvigheid wel of niet (deels) te sluiten of in aangepaste vorm door te laten gaan. Uiteraard zijn op de eerste plaats de gestelde 'verboden' bepalend. Het betekent dat alleen verblijf met het eigen gezin in een accommodatie met privé sanitaire voorzieningen is toegestaan, of maximaal 3 personen die niet aan elkaar verwant zijn. Verder kan je onderstaande punten mogelijk gebruiken in je afweging:

- Is het te doen om voldoende extra hygiëne maatregelen toe te passen?
- Is het mogelijk dat gasten 1,5 meter afstand van elkaar bewaren?
- Zijn er ruimtes die gezamenlijk gebruik dienen te worden, waarbij bezoekersstromen door elkaar heen gaan lopen? NB Gezamenlijke was-, toilet- en douchevoorzieningen bij vakantieparken en campings dienen verplicht gesloten te zijn.
- Ontvang je veel gasten uit risico-groepen zoals kwetsbare ouderen of andere mensen met gezondheidsproblemen?
- Kan je de gast nog dezelfde beleving bieden als anders? Wellicht is dit niet meer mogelijk door de sluiting van horecagelegenheden plus attracties in de nabije omgeving en gebieden zoals stranden en natuur waar zich snel te veel mensen bij elkaar bevinden.
- Ontvang je doorgaans veel gasten die uit besmet gebied komen? Het is juridisch lastig om gasten uit een besmet gebied te weigeren zolang er geen sprake is van een lockdown, en je loopt mogelijk grotere gezondheidsrisico's als je veel personen uit een besmet gebied op je bedrijf ontvangt. Het kan raadzaam zijn uit voorzorg te sluiten.
- Als je in het geval van een camping nog open dient te gaan, is het de vraag of dit gezien de beperkte mogelijkheden zonder was-, toilet- en douchevoorzieningen versus de (opstart)kosten wijsheid is, mede gezien het extra financieel risico wat je loopt. Het is denkbaar dat er later alsnog overheidsmaatregelen volgen, die sluiting verplichten.

Wat verstandig is, is buiten de verboden een grijs gebied en kan op veel verschillende manieren worden geïnterpreteerd. Het RIVM adviseert om zoveel mogelijk thuis te blijven en niet binnen 1,5 meter van andere personen te komen. Je kunt in overleg met de klant treden om te bespreken wat wijsheid is, en eventueel een alternatief aanbieden zoals een voucher of het omboeken naar een andere datum. Let op: Dit hoeft je niet te doen. Indien de klant niet wenst te komen, ben je niet verplicht om geld terug te betalen.

Is er steun voor inkomensverlies als gevolg van de maatregelen?

Er is een regeling Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren (TOGS). Om hier gebruik van te kunnen maken moet worden voldaan aan diverse criteria. Zo dient het te gaan over de hoofdactiviteit van de onderneming, mag de onderneming geen fysieke vestiging hebben op een woonadres en moet de SBI code in de lijst met vastgestelde getroffen branches en sectoren. Momenteel staan de SBI codes welke multifunctionele landbouwbedrijven veelal hebben nog niet in

de lijst, en ook de twee bovengenoemde punten zijn vaak een probleem bij bijvoorbeeld een minicamping als neventak. Het is dan nu (nog) niet mogelijk om compensatie aan te vragen. Onderaan deze internetpagina staat wat eventueel mogelijkheden zijn als het niet lukt met de SBI-code.

LTO voert samen met HISWA/RECRON en VEKABO lobby om toerisme en horeca gerelateerde neventakken voor een tegemoetkoming/noodfonds in aanmerking te laten komen. Tevens wordt er voor verblijfsrecreatie gesproken over bijvoorbeeld het toestaan van seizoenverlenging na 1 oktober, om de geleden schade in te kunnen halen. Daarnaast worden gemeenten gevraagd om de heffing van toeristenbelasting uit te stellen of in 2020 achterwege te laten.

Verder kun je mogelijk een beroep doen op je gasten om met je bedrijf niet in de financiële problemen te komen. Dit door een voucher voor te stellen in plaats van het terug betalen van de (aan) betaling. Een ander idee is om aan (potentiële) gasten die nog niet geboekt hebben, een voucher aan te bieden en te betalen voor een boeking zodra dat weer mogelijk is. Dit soort oproepen zie je in de horeca met een dinerbon te koop voor €50 ter waarde van €55 of een gratis dessert, zodat ze toch geld binnen krijgen.

De Tijdelijke overbruggingsregling zelfstandig ondernemers (Tozo) is om zelfstandigen (inclusief zzp'ers) inkomensondersteuning te verschaffen. Met deze regeling kunnen zelfstandige ondernemers maximaal €1.500 netto per maand ontvangen. Via de regeling kun je ook leningen voor bedrijfskapitaal krijgen.

De tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) is voor werkgevers met omzetverlies om werknemers met een vast en met een flexibel contract door te betalen. Deze komt in plaats van de regeling voor werktijdverkorting. Aanvragen kunnen vanaf 6 april worden ingediend bij het UWV. Indien je al werktijdverkorting hebt aangevraagd, krijg je hierover bericht. Het wordt beschouwd als een aanvraag voor de NOW. Er zal aanvullende informatie bij je worden opgevraagd.

Het is niet meer mogelijk om op mijn bedrijf te overnachten omdat gezamenlijke sanitaire voorzieningen verboden zijn of omdat de veiligheidsregio recreatieve overnachtingen verboden heeft. Wat betekent dit voor de aanbetalingen? 03-04-2020

De oorspronkelijke overeenkomst kan niet worden uitgevoerd en dat brengt een restitutieplicht met zich mee ten aanzien van de vooruitbetaalde gelden en er mogen geen administratiekosten worden gerekend. Het is prima om de gast een verblijf aan te bieden voor een vervangende periode om restitutie te voorkomen. Bekijk of je er samen uit kunt komen door middel van een voucher, tegoedbon of andere afspraken.

Een aanbod om de vakantie op een later moment alsnog te komen inhalen op uw bedrijf hoeft door de recreant echter niet te worden geaccepteerd; dat is namelijk een aanzienlijke aanpassing van de oorspronkelijke overeenkomst. Je kunt de gast wel vragen om enige coulance te tonen gezien de omstandigheden en om als bedrijf niet in de financiële problemen te komen.

In het geval de recreant het aanbod niet accepteert, dient u de vooruitbetaalde gelden terug te betalen. Echter zeker wanneer de boeking na 14 maart 2020 is gemaakt, toen het Corona virus al rondging en er maatregelen werden afgekondigd, hoef je niet akkoord te gaan met het verzoek tot terugbetaling van de huursom. Het was dan tenslotte geen onvoorziene gebeurtenis meer.

Hoe ga ik om met het versturen van (aan) betalingsverzoeken voor boekingen die na de geldende verboden periode gepland staan? versie 03-04-2020

Het is momenteel nog niet te zeggen hoe de maatregelen na de aangegeven periode al dan niet verlengd worden. Het is beter te wachten met het versturen van betalingsverzoeken voor accommodaties/activiteiten welke nu niet plaats kunnen vinden totdat het vervolg duidelijk is. Je kunt overwegen om het wel te doen waarbij je het omzet in een late te besteden voucher, mocht te zijner tijd de boeking niet door kunnen gaan.

Als ik zelf besluit te sluiten en boekingen te annuleren, wat betekent dit voor (aan)betalingen?

Je levert dan niet meer wat je bent overeengekomen en je gasten hebben recht op restitutie.

Mijn bedrijf/activiteit is niet gesloten door een overheidsmaatregel, maar klanten annuleren toch hun boekingen. Kunnen kosten hiervan vergoed worden?

Als uw bedrijf/activiteit niet is gesloten door een overheidsmaatregel kan de gast kan dus gewoon komen. Als hij annuleert vanwege het coronavirus, dan impliceert dat niet dat hij het vooruitbetaalde bedrag kan terug claimen. De overeengekomen annuleringsvoorwaarden zijn van toepassing. Mogelijk kunt u met de klant de boeking uitstellen naar een andere periode. In het geval de gast afkomstig is uit een land of regio die 'op slot zit' en dus zijn woonomgeving niet mag verlaten, is het antwoord ons inziens niet anders. Je kunt gewoon 'leveren' wat is afgesproken, maar de groep kan als gevolg van een overmachtssituatie 'niet afnemen'. De betreffende gast kan, indien hij een annuleringsverzekering heeft afgesloten, daarmee in contact treden. In sommige gevallen keert de verzekering uit bij een negatief reisadvies. Die situatie ligt echter meer in de risicosfeer van de gast, dan van de ondernemer en de afgesproken annuleringsvoorwaarden gelden. Een optie is dat je als ondernemer een alternatieve periode aanbiedt om alsnog de activiteiten op het bedrijf te laten plaatsvinden.

LTO Nederland heeft een document opgesteld, waar ondernemers gebruik van kunnen maken om gasten te informeren over de situatie en mogelijkheden.

*Eén of meerdere personen van een gezelschap kunnen niet meekomen want zitten in thuisquarantaine, of komen uit een gebied dat op slot zit. Hoe zit dat met annuleren en kosten?**

Als in jouw regio recreatieve overnachtingen niet verboden zijn en het op je accommodatie mogelijk is een verblijf te bieden met privé sanitaire voorzieningen, ligt dit meer in de risicosfeer van de personen. Je kunt als ondernemer in principe gewoon leveren, maar de groep kan door een "overmachtssituatie" niet afnemen. Restitutie van gelden is dan ook niet aan de orde. Je kunt een alternatieve periode aanbieden aan de groep, hiertoe ben je niet verplicht.

Kan een gast eventueel een beroep doen op de dekking van zijn annuleringsverzekering?

Als er geen Lock down is, is er voor een eventueel afgesloten annuleringsverzekering geen sprake van een geldige annuleringsreden en volgt er dus geen terugbetaling uit de verzekering. Tenzij de recreant zelf ziek is of een reisgenoot ziek is of – wanneer hij/zij niet ziek is- hij/zij zich heeft bijverzekerd voor extra annuleringsredenen, zoals de uitbraak van een besmettelijke ziekte. Dit laatste is overigens meestal niet het geval. Bij een annulering omdat de recreant of een van zijn/haar reisgenoten ziek is, moet er wel een doktersverklaring worden aangeleverd om een beroep te kunnen doen op de annuleringsverzekering.

Wanneer een boeking wordt omgeboekt naar een nieuwe periode, geldt dan nog de oude annuleringsregeling (waardoor er sprake is van een betalingsverplichting die is gerelateerd aan de oorspronkelijke aankomstdatum)?

In deze bijzondere tijd van uitzonderlijke overmacht geldt de oude annuleringsregeling. De consument is gehouden het bedrag te betalen dat hij volgens de oorspronkelijke overeenkomst, dus gerelateerd aan de oorspronkelijke datum van aankomst of datum van uitvoering van de overeenkomst, verschuldigd is.

Een alternatief is dat er wordt omgeboekt, zonder het recht van annuleren. Een mogelijkheid is met een voucher te gaan werken die in de plaats komt van een terugbetaling door de ondernemer bij annulering. Je ziet op dit moment veel zogenaamde 'corona-vouchers'. Deze hebben een langere geldigheidsduur dan andere vouchers, bijvoorbeeld 1 jaar in plaats van 6 maanden. De waarde van de voucher is het bedrag dat door de consument is aanbetaald voor zijn boeking. De voucher biedt voordelen voor de consument, want in plaats van slechts een beperkte teruggave van zijn aanbetaling (die is volgens de oorspronkelijke overeenkomst beperkt naarmate de annulering korter voor de aankomst of aanvang van het verblijf of uitvoeringsdatum plaatsvindt) blijft de volledige aanbetaling staan. De aanbetaling kan via de voucher worden ingewisseld voor de betaling van een nieuwe verblijfsperiode of een nieuwe activiteit bij dezelfde aanbieder die in de plaats komt van het verblijf of de activiteit die a.g.v. de coronacrisis is komen te vervallen.

Er is veel onvrede bij klanten die boekingen annuleren. Hoe kan ik daar het beste mee omgaan?

Probeer om begrip te vragen. Van beide kanten is er immers niets te doen aan de genomen maatregelen, die zijn ook en vooral genomen in het belang van ieders gezondheid. Wanneer je accommodatie open kan blijven en je dus wat is afgesproken kunt leveren, maar de klant kiest er zelf voor om te annuleren, kun je overwegen om tegemoet te komen door een voucher voor een volgend bezoek/verblijf aan te bieden ter waarde van de (aan)betaling. Dit heeft voor de klant als voordeel, dat in plaats van mogelijk beperkte teruggave op basis van de annuleringsvoorwaarden, het volledige bedrag als tegoed blijft staan.

Moeten betaalde seizoen plaatsen te worden terugbetaald?

Als de overeenkomst voor een seizoenplaats kan worden uitgevoerd zonder gebruik van gezamenlijke sanitaire voorzieningen en er geen verbod is op recreatieve overnachtingen, is terugbetaling niet aan de orde. Je kunt de gasten ontvangen en gebruik laten maken van de plaats. Het verblijf zal anders zijn dan normaal doordat er voorzieningen gesloten zijn. Maar dit is geen reden dat een gast kosteloos kan annuleren.

Als de overeenkomst niet kan worden uitgevoerd, moet de aanbetaling/voortuitbetaalde prijs worden terug betaald. Bij een seizoenplaats is nog steeds te verwachten dat het grootste deel van de overeenkomst wel kan worden uitgevoerd. De klant kan wel vragen om een deel van het betaalde bedrag terug te krijgen, afhankelijk van de hoogte hiervan ten opzichte van de mogelijke (ter verwachten) resterende periode.

Hoe zit het met de huurovereenkomst van vaste plaatsen voor stacaravans/chalets als een klant wil annuleren?

De vraag is of de klant de overeenkomst wil annuleren of de overeenkomst wil eindigen. In dat geval moet namelijk de stacaravan snel van het bedrijf worden verwijderd en dat is waarschijnlijk niet de bedoeling van de vaste gast.

De gast vraagt zich waarschijnlijk af of hij wel kan komen c.q. of het bedrijf wel open is, danwel hij wil vanwege corona zelf niet komen. Als jouw bedrijf open is en de gast is niet afhankelijk van de

gesloten gezamenlijke sanitaire voorzieningen, kun je gasten gewoon ontvangen. Ze kunnen ongestoord gebruik blijven maken van hun chalet/stacaravan. Geef wel aan dat er wellicht enkele beperkingen gelden maar die hebben geen invloed op het gebruik van het eigen chalet.

Pas als het kabinet of een veiligheidsregio een besluit neemt dat alle recreatiebedrijven (in een regio) dicht moeten, is er een nieuwe situatie. De gevolgen daarvan voor de uitvoering van de standplaatsovereenkomst zijn dan ook nog niet bekend en daarover kan je dan ook geen uitspraken doen in de richting van je vaste gasten.

Heeft u andere vragen?

<https://www.hiswarecron.nl/actueel/corona-helppdesk/meest-gestelde-vragen>

MULTIFUNCTIONELE LANDBOUW ZORGBOERDERIJEN

Let op 1! Onderstaande informatie geldt voor het grootste deel van het land. Lokaal, bijvoorbeeld in Brabant en Limburg, kunnen er strengere regels gelden die door regionale gezaghebbers zoals de Burgemeester en de regionale GGD zijn vastgesteld. Ook de afspraken die u heeft met uw regionale organisatie gaan boven de informatie in deze nieuwsbrief.

*Let op 2! De ervaring leert dat maatregelen snel kunnen veranderen. Houd de actualiteit in de gaten en neem **bij vragen contact op met de regionale organisatie waar u bij aangesloten bent. Zij zullen de vragen indien nodig doorsturen aan de Federatie.***

1 Wat mag ik met dagbesteding (en logeeropvang)?

Naar schatting is op dit moment de geleverde dagbesteding op zorgboerderijen met circa 80% afgenomen. Er zijn nog wel uitzonderingen waar dagbesteding beperkt geboden wordt aan schrijnende gevallen of familieleden van mensen in vitale beroepen. Daarbij moet per deelnemer een zorgvuldige afweging gemaakt worden van de risico's van tijdelijke beperking of beëindiging van de zorg enerzijds en de onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het voorkomen van de verspreiding van het virus anderzijds. Factoren die een rol spelen bij het maken van deze afweging:

- Realiseer je dat op een zorgboerderij vaak mensen uit verschillende sociale netwerken bij elkaar komen. Daarmee is de zorgboerderij een knooppunt van contacten. Dit werkt twee kanten op: door de vele verschillende contacten is er een groter risico op besmetting en als er sprake is van besmetting met het virus, dan verspreidt zich dit over een grote groep mensen.
- Als de deelnemer behoort tot de kwetsbare doelgroep (personen van 70 jaar en ouder, mensen met onderliggend lijden en mensen met een verminderde weerstand tegen infecties zie RIVM), dan is het advies van het RIVM heel duidelijk: vermijd zoveel mogelijk het contact met andere mensen; vermijd gezelschappen. Het is niet mogelijk om binnen een dagbestedingssetting deze richtlijnen na te komen, daarom horen wij dat in de praktijk dagbesteding voor deze doelgroep wordt stopgezet.
- Kan ik op de zorgboerderij de algemene maatregelen, zoals algemene hygiëne en 1,5m onderlinge afstand, daadwerkelijk toepassen? Denk hierbij ook aan het **vervoer** en het zoveel mogelijk beperken van de groepsgrootte.
- Hoe essentieel is de voorzetting van de dagbesteding? Zijn hier ook alternatieven voor? Wij horen prachtige voorbeelden vanuit de achterband: huiswerkpakketten voor deelnemers,

gebrachte maaltijden, vlogs over en weer, beeldbellen, dagelijks telefonisch contact...en daardoor ook steeds een vinger aan de pols voor maatwerk als zaken thuis ontsporen. Meer over zorg op afstand onder praktische tips verderop in de tekst.

- Via de regionale organisaties kan met de regionale GGD worden overlegd. Zij kunnen de risico's in de regio inschatten en op basis daarvan advies geven. In veel regio's heeft deze afstemming inmiddels plaatsgevonden, volg daarom de afspraken met regionale organisaties op.

Verdere maatregelen:

Deelnemers met klachten (verkoudheid, hoesten, keelpijn en/of koorts) komen niet op dagbesteding en moeten thuis/binnen blijven. Dit geldt ook voor deelnemers waarvan een gezinslid koorts heeft. Deelnemers die ziek zijn geweest en 24 uur geen klachten meer hebben kunnen weer naar dagbesteding komen.

2 Wat mag ik met woonzorg?

Op woonvoorzieningen gaat de zorg door. Ook hier geldt dat de algemene richtlijnen zo goed mogelijk moeten worden nageleefd. Het gaan dan om de algemene hygiëneregels en het houden van 1,5 m afstand tot elkaar.

Daarnaast hebben VWS en de VGN een duidelijk advies geformuleerd met betrekking tot bezoek op woonlocaties: geen bezoek, tenzij... Als er op een woonlocatie ook dagbesteding aan deelnemers buiten de boerderij wordt geboden, dan kan dit gezien worden als een vorm van bezoek en is het verstandig om dit te stoppen.

Meer over het advies van VWS en VGN en informatie over de voorwaarden op basis waarvan cruciaal bezoek kan plaatsvinden: <https://www.vgn.nl/nieuws/advies-bezoekregeling-gehandicaptenzorg>

Praktische tips bij alle vormen van zorg (dagbesteding, ambulantly, logeren en wonen)

- Geen handen schudden
- Goed de handen wassen (20 seconden met water en zeep)
- 1,5 meter afstand houden van elkaar
- Letten op signalen van verkoudheid, keelpijn, hoesten en koorts
- Dagelijks schoonmaken van deurklinken, trapleuningen, gereedschappen, (auto)sleutels, telefoon en alle andere dingen die je dagelijks in handen hebt
- Contact (telefonisch) houden met deelnemers die ziek thuis zijn of die thuis zijn omdat een gezinslid koorts heeft. Als een deelnemer alleen thuis is, houdt dan ook indien mogelijk contact in de weekenden
- Weekendplanning met deelnemers doornemen: bewust maken van maatregelen en bij andere zorg dan wonen dringend adviseren om bezoek uit te stellen, bij wonen geen bezoek.
- Oplossingen en tips om digitaal contact te onderhouden:
https://www.zorgvoorbeter.nl/nieuws/contact-op-afstand-coronacrisis?utm_source=flexmail&utm_medium=email&utm_campaign=zorgvoorbeterextra23maart2020&utm_content=bekijk+alle+mogelijkheden

- Zorg voor voldoende rust voor jezelf en je personeel! Voorkom overbelasting. Zorg er bijvoorbeeld voor dat je elke dag tijd voor jezelf hebt zonder gestoord te worden door telefoon, mail of vragen van medewerkers.

3 Hoe zit het met mijn personeel?

Het personeel op zorgboerderij valt meestal onder een zorg CAO en kan daarom gezien worden als zorgpersoneel. Dit betekent dat zij met verkoudheidsklachten, hoesten of last van de luchtwegen kunnen doorwerken als dat nodig is om de zorg te kunnen leveren. Op het moment dat personeelsleden koorts hebben moeten zij thuisblijven. Zie hiervoor de richtlijn van de RIVM: <https://lci.rivm.nl/lci.rivm.nl/covid-19/bijlage/zorgmedewerkerinzetentestbeleid>

Het is een voor de hand liggende beslissing dat het bestuur van een zorgboerderij ervoor kiest om personeel met klachten of personeel waarvan een gezinslid koorts heeft niet te laten werken zolang de bezetting dit toe laat. In het geval van een ziektekostenverzekering kunnen deze personeelsleden ziekgemeld worden.

4 Wat moet ik doen als een deelnemer of bewoner ziek is?

Dagbesteding, logeren

Als een deelnemer van dagbesteding last heeft van verkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts, dan blijft hij/zij thuis. Als de zorgboerderij de enige betrokken zorgverlener is, is het belangrijk om telefonisch contact te onderhouden met de deelnemer om diens situatie te blijven volgen. Als deze deelnemer woont op een zorgboerderij, dan gelden de maatregelen zoals hieronder beschreven.

Wonen

Een deelnemer met verkoudheid, hoesten of keelpijn (zonder koorts) blijft zoveel mogelijk op zijn eigen kamer of appartement. Personeel beperkt het contact met de deelnemer zoveel mogelijk, maar kan zorg blijven bieden.

Heeft een deelnemer last van verkoudheid, hoesten of keelpijn EN koorts; dan wordt contact gezocht met de huisarts. In dit geval moeten zijn of haar huisgenoten ook binnen blijven. Bij verdenking van Corona (dus bij klachten EN koorts) wordt in ook contact opgenomen met de regionale GGD (link <https://www.ggd.nl/>). Het team infectieziekten van de regionale GGD adviseert en ondersteunt de zorgboerderij vervolgens met betrekking tot de te nemen maatregelen. Zij kunnen zorgboerers ook informatie geven over hoe zij aan persoonlijke beschermingsmiddelen kunnen komen.

Ambulant

Als een deelnemer last heeft van verkoudheid, hoesten, keelpijn en/of koorts, dan moet deze binnen blijven. Als er koorts is, laat de deelnemer dan contact opnemen met de huisarts.

Als de deelnemer zelf niet ziek is, maar zijn of haar gezinslid heeft koorts, dan gelden dezelfde richtlijnen als voor een zieke deelnemer.

Ondersteun de deelnemer door het bezorgen van boodschappen en/of maaltijden. Blijf contact onderhouden, bijvoorbeeld telefonisch, maar voorkom fysiek contact. Als fysiek contact nodig is voor de verzorging, werk dan volgens de richtlijnen voor het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen buiten ziekenhuizen <https://lci.rivm.nl/covid-19/PBMbuitenziekenhuis>.

Bij een verdenking van het coronavirus (dus bij klachten EN koorts) is het verstandig om advies te vragen bij de regionale GGD (link <https://www.ggd.nl/>).

5 Waar kan ik persoonlijke beschermingsmiddelen krijgen?

Er is een tekort aan beschermingsmiddelen, daarom is het belangrijk dat deze alleen ingezet worden als dat echt noodzakelijk is. Het RIVM heeft daarom een richtlijn opgesteld voor het gebruik van persoonlijk beschermingsmiddelen buiten het ziekenhuis. Deze vind je hier: <https://lci.rivm.nl/covid-19/PBMbuitenziekenhuis>

Via de regionale GGD (link <https://www.ggd.nl/>) kunnen zorgboerderijen informatie krijgen over waar zij persoonlijke beschermingsmiddelen kunnen krijgen. Dit wordt per regio geregeld door de Regionaal coördinator hulpmiddelen, veelal zal het nodig zijn dat de arts die betrokken is bij de van corona-verdachte patiënt zelf contact opneemt met deze Regionaal coördinator hulpmiddelen.

Onze zorgen over het gebrek aan persoonlijke beschermingsmiddelen hebben wij ook bij het Ministerie van VWS onder de aandacht gebracht.

6 Wat zijn de financiële gevolgen?

Als zorg niet of maar beperkt door kan gaan, heeft dit ook financiële gevolgen. Enerzijds omdat zorg niet altijd gedeclareerd kan worden (inkomsten) en anderzijds omdat personeel niet inzetbaar is ivm ziekte of omdat de zorg duurder is doordat er maatwerk geleverd moet worden die extra kosten met zich mee brengt (uitgaven).

Zorggelden

Achter de schermen wordt er hard gewerkt om de financiële schade te beperken. Op dit moment kan alvast het volgende gedeeld worden:

- Per Saldo zet zich er onder ander voor in dat de PGB budgetten doorbetaald gaan worden, ook al wordt er nu geen fysieke zorg geleverd (maar zorg op afstand). Het gaat hierbij om alle vier de zorgwetten van waaruit een PGB benut kan worden. VWS heeft hier inmiddels al toezeggingen in gedaan: <https://www.pgb.nl/eindelijk-eerste-toezeggingen-overheid/>

Per Saldo is een actie gestart die wij met elkaar kunnen ondersteunen om dit kracht bij te zetten: <https://www.youtube.com/watch?v=7OCReZLI-kA>

- VNG heeft een brief naar gemeenten gestuurd met het advies om zorg door te betalen op het niveau van maart 2019. <https://vng.nl/nieuws/gevolgen-uitbraak-coronavirus-voor-gemeenten-en-vng> Er is nu een handreiking in de maak met deze strekking. Deze wordt later deze week verwacht, in de tussentijd kunt u zich bij de Federatie melden (federatie@landbouwzorg.nl) als er gemeenten zijn die momenteel niet bereid zijn om door de Corona veroorzaakte no-shows (gedeeltelijk) te vergoeden.
- Ook voor Wlz is een wet in de maak om doorbetaling mogelijk te maken en om waar nodig extra zorg ook extra te vergoeden: <https://www.zn.nl/actueel/nieuws/nieuwsbericht?newsitemid=4738809856>

Personeel

Het doorbetalen van personeel is een grote kostenpost, zeker wanneer de inkomsten dalen. Als er minder werk is voor het personeel, kan een zorgboerderij een aanvraag doen voor een tegemoetkoming in de loonkosten voor drie maanden van maximaal 90% van de loonkosten via de regeling: Noodmaatregel Overbrugging voor Werkbehoud (NOW). Een aanvraag kan worden ingediend bij een verwacht omzetverlies verwacht van minimaal 20%. Deze aanvraag kan worden ingediend bij het UWV: <https://www.uwv.nl/werkgevers/actueel/now.aspx>

De compensatieregelingen voor omzetsderving in de zorg (WLZ, WMO en jeugd) zullen voorliggend zijn op de algemene regelingen voor ondernemers. D.w.z. dat er eerst gebruik gemaakt moet worden van deze compensatieregelingen voordat er een beroep gedaan kan worden op de algemene noodmaatregelen.

Zodra de precieze uitwerking van de compensatieregelingen voor de WLZ, WMO en jeugd duidelijk is, kan per zorgboerderij worden bepaald in hoeverre de schade daadwerkelijk wordt gecompenseerd. Vervolgens is het pas mogelijk om te kijken of en in hoeverre er nog een beroep op de algemene regelingen moet worden gedaan. Hierbij dan ook het advies om reeds gedane aanmeldingen voor b.v. werktijdverkorting te laten lopen maar met nieuwe aanmeldingen voor de algemene noodmaatregelen te wachten tot de compensatieregelingen voor de zorg duidelijk zijn.

Praktische tips voor personeel dat niet aan het werk kan

- Begeleiders kunnen worden ingezet om telefonisch of digitaal contact onderhouden met deelnemers. https://www.zorgvoorbeter.nl/nieuws/contact-op-afstand-coronacrisis?utm_source=flexmail&utm_medium=e-mail&utm_campaign=zorgvoorbeterextra23maart2020&utm_content=bekijk+alle+mogelijkheden
- Begeleiders zouden bijscholing kunnen volgen via e-learning. Vaak worden er gratis cursussen aangeboden, bijvoorbeeld
 - een cursus over corona <https://zorgleren.com/e-learning/covid-19-coronavirus/>
 - de cursus preventiemedewerker van Stigas <https://preventiemedewerker.stigas.nl/>

ZZP-er en ondernemers

Zowel voor zorgboeren die ZZP-er zijn en dus geen personeel in dienst hebben als voor zorgboeren met personeel in dienst zijn er door de overheid verschillende ondersteunende maatregelen afgekondigd. Het gaat hier om maatregelen aanvullend op de eerdergenoemde tegemoetkoming in de loonkosten via de Noodmaatregel Overbrugging voor Werkbehoud (NOW). De eerst maatregel geldt specifiek voor ZZP-ers en de onderste 3 regelingen gelden ook voor ondernemers met personeel:

- Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo); Inkomensvoorziening ten behoeve van levensonderhoud voor 3 maanden
- Noodloket (Compensatieregeling getroffen sectoren)
- Het aanvragen van uitstel van betaling bij de belastingdienst wordt eenvoudiger en boetes bij te laat betalen vervallen.
- Via je financier (bank) kan een beroep worden gedaan op het Besluit Borgstelling MKB Kredieten (BMKB-regeling). Deze regeling is bedoeld om de kredietverlening aan het midden- en klein bedrijf te vergemakkelijken. Als je onvoldoende zekerheden hebt voor een krediet bij de bank, dan kan de Nederlandse Staat voor je garant staan.

Meer hierover voor ZZP-ers op: <https://www.zzp-nederland.nl/nieuws/nieuws-steunmaatregelen-zelfstandigen-coronacrisis>

Meer hierover voor ondernemers op:

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/03/17/coronavirus-kabinet-neemt-pakket-nieuwe-maatregelen-voor-banen-en-economie>

7 Waar vind ik meer informatie/handige inzichten en tips?

<http://Facebook.com/federatielandbouwenzorg/>

MULTIFUNCTIONELE LANDBOUW PAARDENHOUDERIJ

Welke paardenbedrijven zijn verplicht gesloten?

Per 24 maart geldt dat onder andere sportclubs en sportverenigingen gesloten zijn. Daaronder vallen ook manegebedrijven en paard- en ponyverenigingen. Per 29 april is er een uitzondering voor maneges en verenigingen die paardensportactiviteiten aanbieden aan kinderen tot en met 18 jaar. De groep van kinderen tot en met 12 jaar kunnen onder begeleiding samen buiten sporten. De groep van 13 tot en met 18 jaar mogen onder begeleiding buiten sporten met elkaar, maar dan met 1,5 meter afstand er tussen. Voor de groep van 19 jaar en ouder geldt dat maneges en verenigingen gesloten zijn, in ieder geval nog tot en met 19 mei.

Alle andere paardenbedrijven zoals dressuur-, spring-, en/of trainingsstal en idem de pensionstallen zonder leden betreffen geen sportclub of sportvoorziening, maar een onderneming waar handel, africhting en soms ook individuele lessen verzorgd worden. Deze bedrijven zijn niet gesloten, maar dienen uiteraard wel de RIVM-maatregelen na te leven (zie ook bericht Felix Hippisch).

Naast eerder vermelde bedrijven zijn er ook nog de fokkerij-gerelateerde bedrijven, zoals opfok, hengstenhouderij en andere. Ook deze bedrijven zijn niet gesloten en dienen de RIVM-maatregelen na te leven.

Mogen er privélessen gegeven worden?

Het uitoefenen van het vak instructeur als hippische ondernemer, doelend op het verzorgen van privélessen, kent geen specifiek verbod. Uiteraard dienen de omstandigheden te voorzien in het ten alle tijden waarborgen van de minimale afstand van 1,5 meter en geen groepsvorming of samenscholing te bewerkstelligen. Daarbij dienen de (hygiëne)maatregelen in acht genomen te worden. Weeg zelf als hippische ondernemer af of je privélessen wel of niet door laat gaan. Daarin speelt uiteraard ook mee, indien de les op locatie gegeven wordt, of de locatie het toelaat en toe staat om de les te verzorgen. (Zie ook bericht Felix Hippisch).

Mogen topsporters hun trainingen in sportcentra hervatten?

Voor zover de topsport gebruik dient te maken van een alternatieve locatie dan thuis, dan zijn daar per 29 april weer mogelijkheden toe. Topsporters mogen op aangewezen trainingslocaties trainen als ze daarbij 1,5 meter afstand tot elkaar houden en alle hygiënemaatregelen treffen zoals het RIVM die heeft vastgesteld (bron Rijksoverheid).

Mogen erfbetreders nog op mijn bedrijf komen?

Leveranciers en andere erfbetreders hebben van hun eigen brancheorganisaties ook richtlijnen gekregen. Belangrijk is: fysiek contact vermijden en bonnen en andere documenten via de brievenbus uitwisselen. LTO Nederland heeft een poster gemaakt om erfbetreders op de genomen maatregelen rondom het coronavirus te wijzen. Bekijk en download de poster hier.

Welke beperkingen zijn er voor pensionstalhouders?

Een ondernemer is verantwoordelijk voor wat er op zijn erf plaatsvindt. In het kader van de coronamaatregelen kan de ondernemer besluiten in welke aangepaste vorm het bedrijf voor de pensionklanten open kan zijn. De (hygiëne)maatregelen vanuit de overheid zijn daarin leidend. LTO Paardenhouderij heeft een poster gemaakt om pensionklanten op de genomen maatregelen rondom het coronavirus te wijzen. Bekijk en download de poster hier.

Mogen paarden vervoerd worden?

Vervoer van paarden is niet verboden.

Voor internationale transporten zijn er in verband met Corona extra maatregelen vanuit transporteurs nodig. Deze zijn te vinden op de NVWA-website alwaar een overzicht van maatregelen voor transporteurs van levende dieren staat.

MULTIFUNCTIONELE LANDBOUW AGRARISCHE KINDEROPVANG

Wie bepaalt welke kinderen toegelaten worden tot kinderopvang?

Als kinderen thuis kunnen worden opgevangen, is het verzoek aan ouders om dit te doen. School en kinderopvang zijn nu bedoeld voor de noodopvang van kinderen van ouders die werken in cruciale beroepsgroepen. Als één van de ouders thuis kan werken, is er geen sprake van noodopvang en verzoekt de overheid om zelf de kinderen op te vangen.

Wat moet ik doen als kinderopvangorganisatie als de ouder de factuur niet of onvolledig betaalt (in de periode dat de opvang gesloten is)?

Dit is afhankelijk van het contract dat u met de ouder bent overeengekomen. Voor het recht op kinderopvangtoeslag, zal de ouder de volledige factuur moeten blijven betalen. Daarom adviseert de overheid u om uw klanten te vragen de volledige factuur te blijven betalen. U kunt hen er daarbij op wijzen dat zij dan kinderopvangtoeslag blijven ontvangen en dat de overheid de eigen bijdrage compenseert tot de (wettelijk vastgelegde) maximum uurprijs. Dit geldt óók voor ouders in cruciale beroepen. Aan gebruik van noodopvang zijn geen kosten verbonden. Meer informatie over de regeling vanuit de overheid voor gastouders te vinden op:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/veelgestelde-vragen-per-onderwerp/kinderopvang/ouders>

Moeten ouders ook de eigen bijdrage blijven doorbetalen?

Wanneer ouders de volledige factuur blijven door betalen, dus incl. de eigen bijdrage, blijven zij kinderopvangtoeslag ontvangen en compenseert de overheid de eigen tot de (wettelijk vastgelegde) maximum uurprijs.

Hoe compenseert de overheid de eigen bijdrage van ouders voor kinderopvang?

De overheid maakt de compensatie over aan de 3.500 kinderopvangorganisaties. Die kunnen dan rechtstreeks aan de ouders het te veel betaalde deel overmaken, dat wil zeggen het verschil tussen het factuurbedrag en de ontvangen kinderopvangtoeslag over de periode 16 maart t/m 28 april 2020. Als deze situatie langer duurt, kan de overheid deze compensatie verlengen, bijvoorbeeld met enkele weken.

Welke maatregelen moet ik als kinderopvangorganisatie of gastouder nemen?

Neem voor de kinderen die nog komen, in lijn met de adviezen van het RIVM, de volgende hygiënemaatregelen:

- Zorg dat de kinderen en uzelf regelmatig de handen wassen met water en zeep en afdrogen met een papieren handdoek.
- Leer kinderen dat ze hoesten en niezen in de binnenkant van hun elleboog.
- Gebruik papieren zakdoekjes als u moet hoesten of niezen, gooi ze direct weg en was uw handen.
- Geen handen schudden.
- Houd tenminste 1,5 meter afstand.

Als kinderen de volgende klachten hebben: neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn, lichte hoest, verhoging tot 38 graden moeten ze thuis blijven. Dat moet ook als een huisgenoot van de kinderen verkoudheidsklachten met koorts heeft.

U kunt uw bezoekers op de hygiënemaatregelen wijzen door middel van deze poster die is opgesteld door Brancheorganisatie Kinderopvang, BMK en Boink.

https://assets.kinderopvang.nl/p/393216//files/BMK_Poster-aanvullende-maatregelen-Branche_26-03-2020.pdf